

Īsziņas

Pajūgu braukšana Tilžā

11. un 12. augustā ikviens interesents gaidīts Tilžā, kur zirgu sētā "Kapulejas" biedrība "Sudraba pakavi" rīko Latvijas Jātnieku federācijas Latgales posmu sacensības pajūgu braukšanā "BALVI 2018". Sacensības Tilžā notiks jau astoto reizi un tās ir vienīgās oficiālās ieskaite sacensības ar zirgiem, kas notiek Latgales reģionā. Sacensībās piedalīsies braucēji no visiem Latvijas reģioniem. Klases, kurās notiks pajūgu braukšanas sacensības: zirgu klase (vienjūgi, divjūgi); jaunzirgu klase (vienjūgi, divjūgi); poniju klase (vienjūgi, divjūgi); atvērta klase (iesācēji); bērnu klase (konusu maršruta braukšana). 11. augustā plkst. 15.40 notiks sacensības konusu braukšanā (dalībniekiem jāizbrauc 18 konusu vārti), bet 12. augustā plkst. 10.00 sāksies maratons ar četriem šķēršļiem (apmēram stundu pēc maratona beigām sāksies kombinētais maratons - 10 konusi un viens šķērslis). Būs iespēja pavizināties ar poniju un zirgu. Ieeja bez maksas. 12. augustā pēc maratona beigām "Rēzeknes dzīvnieku audzētāju biedrība" piedāvās noskatīties dresēto suņu paraugdemonstrējumus.

Piedzīvo sāpīgu zaudējumu

Sestdien Rugājos "komanda.lv" 1. līgas spēlē Balvu Sporta centra futbolisti ar 1:14 piekāpās rēzekniešiem.

Iespēja laimēt ceļojumu

Par godu Latvijas simtgades svinībām SIA "ZAAO" turpina vides iniciatīvas "100 darbi Latvijai" un sestdien, 11. augustā, viesosies Rugāju novadā, kur no plkst. 11.00 līdz 14.00 Rugāju centrā informēs par 100 labajiem vides darbiem Latvijai un piedāvās asināt prātu vides jautājumos. Visi erudīcijas spēles dalībnieki saņems īpašu sēklu paciņu un piedalīsies izložē par Tallink jūras ceļojumu uz Stokholmu 4 personām.

Tirdziņš Balvos

11. augustā Balvos, laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra, notiks tradicionālais lauku labumu tirdziņš, kur varēs iegādāties dažādus lauku labumus un amatniecības izstrādājumus no zemniekiem, mājražotājiem un amatu meistariem.

Caur monētām izzina pasauli. Valdis Prancāns (foto - no kreisās) pasauli atpazīst nevis pēc kartēm, bet pēc monētām.

Jāprot redzēt. Akmeņu pētnieks Ivars Logins uzskata, ka 'Bolvu' vārds ir cēlies no vārda 'bolvans': "Tas ir akmens stabs, kas guļ katoļu baznīcas dārzā. Mums apkārt ir gan tehnika, gan dabas jaukumi. Varam izdarīt atklājumus, ja tos spējam saskatīt."

Pirmais pircējs. Armanda Baraņņika piedāvātās detaļas ieinteresēja tradicionālā pasākuma "Ziemeļlatgales retro" organizatoru Dzintaru Dvinski.

Pie limuzīna Jāņu nakts krāsā. Žiguliša īpašnieks Jānis Cercins smeļ, ka jaunieši ar modernajiem mobilajiem telefoniem ar interesi iemūžina viņa veco žigulīti, nevis kaut kādus mūsdienīgus mercedesus.

Ziemeļlatgales retro

Edgars Gabranovs

Nedēļas nogalē Viļakas novada "Cīrulišos" pulcējās ne tikai retro tehnikas īpašnieki, kuri devās ekspedīcijas braucienā Marienhauzena – Marienburga, bet arī kolekcionāri, lai piedalītos mūspusē pirmajā krāmu tirdziņā.

Tirdziņā pārsteigumu sarūpēja Valdis Prancāns, kurš jau kopš bērnības nodarbojas ar numismātiku. Viņš bija gatavs stundām ilgi stāstīt, ka katra monēta ir ne tikai konkrētas valsts ģeogrāfisks apliecinājums, bet tām ir arī sava īpaša vēsture. Jautāts, kas viņu mudinājis kļūt par kolekcionāru, Valdis atklāja, ka monētas mantojis no vecākiem: "Šobrīd man ir monētas no vairāk nekā divsimt valstīm, turklāt arī tādām, kuru vairs nav. Piemēram, PSRS arī nav." Tāpat viņš zināja stāstīt, ka šobrīd lietojamās Vatikāna eiro monētas nav nemaz tik viegli dabūjamas. "Ja

arī dabūsi, tad komplekts izmaksās vismaz 50 eiro," paskaidroja V. Prancāns.

Krāmu tirdziņā mopēdu un motorzāģu detaļas veiksmīgi andelēja 14-gadīgais balvenietis Armands Baraņņiks. Viņš atklāja, ka citiem šķietamās grabažas salasījās šķūnišos. Interesanti, ka jaunieša sapnis ir atrast motocikla "Minsk 125" detaļas un tās restaurēt. Tautjāts, vai nav vieglāk iegādāties šo *moci*, tā teikt, darba kārtībā, pūsis atsmaidīja, ka tas nav interesanti. "Labāk meistarot pašam," uzskata Armands.

Krāmu tirdziņā uzmanību piesaistīja arī Jānis Cercins no Viļakas, kurš "Cīrulišos" ieradās ar žigulīti jeb *limuzīnu* Jāņu nakts krāsā. Viņš neslēpa, ka ir vairāku žiguļu īpašnieks: "Man ir luksusa trešais žigulītis, kā arī ir doma restaurēt un modernizēt septīto žiguli ar diskus, lūkām un nokrāsot zelta metāliskā krāsā." Viņš, tāpat kā vairāk nekā 60 retro spēkratu īpašnieki, brīvdienās devās ekspedīcijā uz Balviem un Alūksni.

Nākamajā adugunī

● Slavēt Dievu, godināt Dievmāti Svētceļnieki dodas uz Aglonu

● Desmitiem brālēnu un māsiņu Loginu dzimta Vecumu pagastā

Spēlēt teātri lauku sētās.

2. lpp.

Atceres pasākums "Es pārnākšu".

4. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 103 dienas!

Kā vērtējat dzīves iespējas laukos?

Viedokļi

Pie lauku dzīves esmu pieradusi

KRISTĪNE ANČA, pašnodarbinātā, četru bērnu mamma no Bērzpils pagasta

Saimniekoju kopā ar tēti, īpašumā mums ir 12 ha zemes, nodarbojamies ar piena lopkopību. Ganāmpulkā ir 11 slaucamas govīs un gandrīz tikpat jaunlopu. Vecāku mājās atgriezies 2007. gadā, pirms tam dzīvoju Rīgā, strādāju veikalā par pārdevēju. Kāpēc atgriezies? Tādi izveidojās ģimenes apstākļi. Pirms tam, protams, teicu, ka laukos nekad nedzīvošu, bet, redz, kā dzīve visu saliek pa vietām. Ar laiku pie visa pierod, arī pie lauku dzīves esmu pieradusi – ja aizbraucu uz pilsētu, gribas ātrāk tikt atpakaļ.

Darba, protams, laukos ir daudz. Dzīvojam

un strādājam savu iespēju robežās, nekādu atbalstu neprasm, projektus nerakstām, kredītus neņemam. Vienkārši esmu tāds cilvēks, kuram negribas darboties ar projektiem, arī bail tajos iesaistīties. Saimniekošanā palīdz mans vīrs, kurš gan strādā arī algotu darbu Viļānos, un bērni. Divas lielākās meitas pēc pamatskolas beigšanas izvēlējās turpināt mācības Rīgā – viena plāno kļūt par pavāri, otra – par stilisti. Dzīvojot laukos, esam paēduši un apģērbti, bet nekādu uzkrājumu mums nav. Citas perspektīvas, kur nopelnīt, šeit praktiski nav.

Un, ja saimniecībā ir lopi, tad nemaz nevar tā aizskriet uz darbu. Ja parēķinu to laiku, kas jāpavada saimniecības darbos, tad man tas astoņas stundas dienā arī sanāk.

Darbs laukos ļoti atkarīgs no dabas apstākļiem, vajadzīga liela izturība. Šajā karstumā, piemēram, grūti ravēt dārzā, citreiz lietus dēļ aprūtināta siena sagāde. Šovasar barību ziemeļiem esam jau sagādājuši, ganībās, kas ir krūmainas, govīs var paslēpties no saules stariem. Zeme ir sakopta, apstrādāta. Graudus paši neaudzējam, jo nav tehnikas, kā arī zemes pamaz. Tuvējā apkārtnē nav brīvas zemes, ko iegādāties. Tāpēc ne vienmēr pietiek barības lopiem, piemēram, pagājušajā gadā pirkām sienu.

Liels pārmaiņas saimniecībā turpmākajos gados neplānojam, vien saimniecības ēku remontu, kas prasīs līdzekļu ieguldīšanu. Arī nākamajos gados pieturēsimies pie piena

lopkopības. Lai arī jāievēro dažādas Eiropas prasības, jāreķinās ar piena iepirkuma cenu izmaiņām, tomēr nodarbošanās veidu nemainīsim. Ir izkopts melnraibo govju ganāmpulks, savā ziņā izveidojies arī pieradums, negribas neko mainīt. Ilgstoši sadarbojamies ar Jēkabpils piena pārstrādes uzņēmumu, esam apmierināti.

Laukos iedzīvotāju paliek arvien mazāk. Mūsdienu jaunieši bieži vien izvēlas vieglāku dzīvi, nevis lauku smagumu. Iespējams, tas atkarīgs arī no tā, vai vecāki ir ieaudzinājuši patiku uz lauku darbiem. Ir jaunieši, kuri saprot, ka laukos var nopelnīt. Vieglāk ir tiem, kuru vecāki jau izveidojuši saimniecības, ir iegādāta tehnika un zeme.

Vai sanāk apmeklēt kultūras pasākumus? Pašai ārpus saimniecības gadās reti kur izbraukt, ja nu vienīgi kādreiz uz pagasta pasākumu vai ekskursiju. Šovasar apmeklējām vien skolas izlaidumus, zaļumballi un radu dzimšanas dienas. Tālākam braucienam uz koncertu vai citu pasākumu neatliek laika. Kādreiz esmu domājusi, ka gribētu iesaistīties pagasta pašdarbībā, dejojot tautu dejas, tomēr kaut kā neesmu saņēmusies, pietrūkst arī brīvā laika.

Laukiem, arī man, darbs sniedz lielāku gandarījumu, kad lutina laiku apstākļi, kad padodas dārza raža, sagādāts siens un lopi veseli. Mierīgāka dzīve ir ziemā, jo tad mazāk darba. Savukārt pavasarī un vasarā skrienam kā vēveres ritenī. Ir jau bijuši brīži, kad gribas visu mest pie malas, bet esmu pieradusi pie

Laukos jūtos vislabāk

LĪBA LOČMELE, dzīvo Viļakas novada Šķilbēnu pagasta Čilipīnē

Vispārējo pamatizglītību ieguvu Rekasas vidusskolā. Parāli mācījies arī Baltinavas Mūzikas un mākslas skolā, Vizuāli plastiskās

mākslas nodaļā. Vecāku iedrošināta, devos turpināt mācības Rīgā, kur veiksmīgi izturēju iestājēpārbaudījumus vienā no valsts labākajām mākslas ievirzes vidusskolām – Jāņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolā. Pēc tam iestajos Latvijas Mākslas akadēmijā un šī gada jūnijā absolvēju Vizuāli plastiskās mākslas nodaļas Keramikas apakšnozari. Kādēļ izvēlējies tieši Keramikas apakšnozari? Atklāti runājot, grūti atbildēt. Jutu iekšēju intūiciju un rīkojos. Šo lēmumu ne mirkli nenozēloju. Studijās ļoti daudz ieguvu – apguvu keramikas formveides paņēmienus, iepazīnu izejmateriālus, pilnveidojos, ieguvu pārliecību par savām spējām un atradu sev saistošu nodarbošanos. Zināšanas un iemaņas ir neatsverams pamats. Keramikā ir radošs process ar milzīgu ieguldīto darbu, kas nav paveicams bez aizrautības. Katrs izololotais keramikas trauciņš ir tiešs prasmju, pacietības, iemaņu un aizrautības rezultāts. Ja kādam cilvēkam šāds izgatavots priekšmets ikdienā ienes kaut nedaudz prieka, tas jau ir

iemesls būt gandarītam ar savu nodarbošanos.

Vēlme pēc iespējas biežāk braukt uz mājām pie ģimenes visu astoņu studijas pavadīto gadu laikā apstiprināja to, ka vēlos atgriezties Viļakas novadā, tur dzīvot un strādāt. Dzīvei laukos saskatu daudz plusu. Arī mans draugs pēc studijām atgriežas savā novadā un šobrīd nopietni nodarbojas ar bioloģisko biškopību un lauksaimniecību. Turklāt šī gada pavasarī, vēl pirms absolvēju Latvijas Mākslas akadēmiju, piedalījies Viļakas novada domes projektā un saņēmu finansālu atbalstu elektriskās keramikas apdedzināšanas krāsnis iegādei. Krāsns darbnīcā ir otra svarīgākā lieta uzreiz aiz paša keramiķa. Tādēļ, pateicoties Viļakas novada atbalstam, esmu varējusi atgriezties savās dzimtajās mājās, lai uzsāktu saimniecisko darbību. Pašlaik krāsns gan vēl tikai ceļo pie manis, taču idejas jau gaida rindā! Šobrīd brālis strādā pie mājaslapas izveides, kurā būs iespējams apskatīt piedāvāto keramikas

Politiskā reklāma

ARTIS PABRIKS un MĀRTIŅŠ BONDARS ielūdz Balvu novada iedzīvotājus uz sarunu par politiskām izvēlēm un Balvu novada prioritātēm. **Balvu novada iedzīvotāji 9. augustā plkst. 17.00 Balvu Novada muzeja telpās** tiek gaidīti uz tikšanos ar politiķiem no partiju apvienības "Attīstībai / Par!".

Pēc tikšanās Balvu muižā plkst. 19.00 ar savu bezmaksas koncertu uzstāsies grupa "Galaktika".

*Apmaksā partiju apvienības "Attīstībai / Par!"

Fakti

• Vismazāk laukos var atrast cilvēkus vecuma posmā no 18 līdz 35 gadiem.

• Visos reģionos apmēram piektā daļa iedzīvotāju ir vecumā 65 gadi un vairāk. Latgalē tādu ir visvairāk – 21,6%.

• Trešdaļa jeb 33% Latvijas iedzīvotāju dzīvo Rīgā.

• Lauku vides raksturošanai biežāk izmanto tādus vārdus kā 'miers', 'stagnācija', 'klusums', 'bezdarbs', 'neliela atpalcība no laika', 'ieinteresētība par svešiniekiem', 'plašumi', 'daba' u.c.

savām govīm, uzsākt kaut ko citu vai iet strādāt citu darbu arī negribas, jo šeit esi pats sev noteicējs un saimnieks.

izstrādājumu klāstu, bet pagaidām kādu daļu manu darbu var apskatīt un iegādāties veikalā "Zaļais", Rēzeknē.

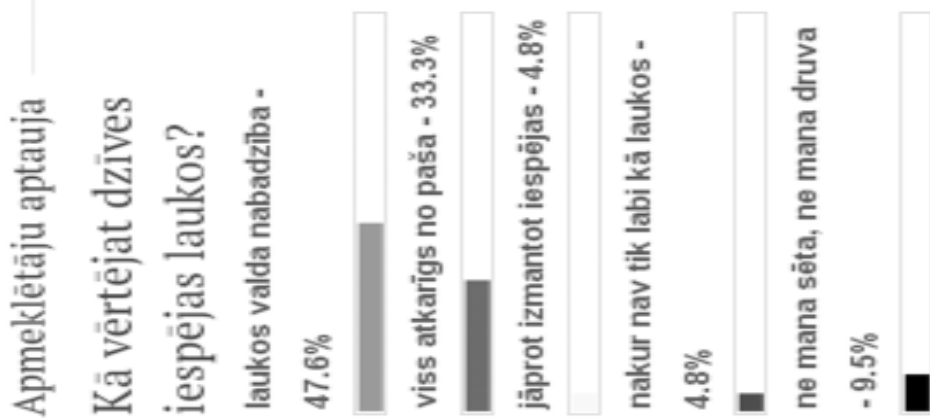
Jāpiebilst, arī manā radu un paziņu lokā ir cilvēki, kuri devušies uz ārzemēm, taču cenšos šajā jautājumā būt neitrāla. Uzskatu, ka nevienu nevar piespiest palikt Latvijā vai aizbraukt no tās. Viss atkarīgs no cilvēka personības - cik viņš ir gatavs ieguldīt un ko sagaida no dzīves. Personīgi es vislabāk jūtos tieši šeit - laukos, bet, ļoti iespējams, citi, tikai izraujoties uz pilsētu vai ārzemēm, var beidzot justies brīvi un būt saskaņā ar sevi. Cilvēki ir dažādi, un tas ir normāli. Pieļauju, arī agrāk daļa cilvēku labprāt būtu devušiem projām, taču nebija tādu iespēju. Jebkurā gadījumā viss atkarīgs no mums pašiem. Tajā pašā laikā, protams, daudz vieglāk, ja var saņemt atbalstu no savas ģimenes un apkārtnes. Tas ļauj noticēt saviem spēkiem un sniedz stimulu strādāt!

Viedokļus uzklusija A. Ločmelis

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Atceres pasākums

“Es pārnākšu...”

Sestdien Viļakā valdija emocionāli piesātināta gaisotne, jo, kā atzina arī pats muzikanta, sporta un sabiedriskā darbinieka Aiņa Šaicāna atceres pasākuma vadītājs Māris Lāpāns, maestro ir atgriezies mājās. Viņš atgādināja, ka pirmais atceres koncerts notika pērn Balvos: “Tas radās vēja ātrumā. Tā bija ātra ideja – zvans vienam, zvans otram, zvans trešajam, un viss notika. Kad koncerts noslēdzās, nebija ne mazāko šaubu, tas jāturpina. Ainis joprojām ir dzīvs – dzīvs savās dziesmās!” Tāpat M.Lāpāns klātesošajiem vēlēja: “Ja gribat aplaudēt – aplaudējiet, ja gribat dziedāt – dziediet; ja gribat raudāt – raudiet; ja gribat dejot – dejojiet! Šajās stundās, kad esam kopā, esiet kaut kriptatiņu laimīgāki!”

Bērības zeme. Atceres koncertu ar dziesmu “Es pārnākšu” atklāja Kubulu pagasta vokālais ansamblis.

Pirmatskaņojums. Andris Baltacis izpildīja dziesmu “Evelīna”, kuru neviens un nekad nav dzirdējis Aiņa Šaicāna izpildījumā. Izrādās, tā, kā atklāja M.Lāpāns, ir restaurēta no Aiņa pierakstiem.

Sajust bērni. Piesakot dziesmu “Ganiņš”, pasākuma vadītājs sprieda, ka vislabāk bērības izjūtas dziesmā var izdziedāt bērni. To lieliski apliecināja soliste Marija Maslovska (foto).

Epilogs. Jānis Ločmelis, izpildot Aiņa Šaicāna dziesmas, neslēpa, ka nereti acis sariešas asaras.

Izdejo dziesmu. Skatītājiem bija unikāla iespēja dzirdēt dziesmu “Ganiņš” arī paša Aiņa Šaicāna izpildījumā (ierakstā), kā arī izbaudīt to dejā. Foto – deju kolektīvs “Viola” no Vecilžas.

“Mitrakalna ziņģe”. “Rokgrupas “Karburators” mūziķis Juris Cibulis ar meitu Rūtu pirms “Mitrakalna ziņģes” izpildīšanas neslēpa, ka ir uztraukušies.

“Leijerkastnieki”. Foto vidū – pirmā grupas soliste Ginta Zābele.

Novadnieks. Aivars Lapšāns, kurš dzimis Viļakā, pastāstīja, ka viņš, līdzīgi kā Ainis Šaicāns, arī raksta gan dzeju, gan dziesmas: “Es zinu, ko nozīmē atklāt savu sirdi muzikālā un vārdiskā formā. Tas nav viegli.”

Nebeidz pārsteigt. Balvu Mūzikas skolas direktors Egons Salmanis koncertā piedalījās ne tikai kā muzikālās apvienības “Ainis” mūziķis, bet arī kā solists.

“Paldies!” Aiņa Šaicāna māsa Maruta Brokāne neslēpa, ka sākotnēji nav plānojusi kāpt uz skatuves: “Tomēr no rīta, atverot internetu, pretī man skatījās divas tik pazīstamas acis. Tas bija lielais brālis... Tepat, aiz kalniņa, Miera kapos, Tu šobrīd ļoti labi dzirdi, kā skan Tavas dziesmas. Šķiet, kad Tu piedzimi, Dieviņš pieskārs gan galvai, dodot gudrību; gan kājām, jo biji izcils futbolists; gan rokām, jo darīji daudz un dažādus darbus; gan arī dvēselei, jo tik skaistas, izjustas, jautras un arī smeldzīgas dziesmas nāk no pārdzīvotā un dvēseles. Paldies Tev, ka Tu mums esi. Milzīgs paldies visiem!”

E.Gabranova teksts un foto

Lappusē “Jūs jautājat, mēs atbildam” ikviens var rast atbildi uz sev interesējošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv, zvaniet 29360850, 645 22126. Mēs centisimies noskaidrot!

Kad Ezerā un Baznīcas ielu krustojumā beidzot būs horizontālie apzīmējumi?

Balveniete jautā: “Kad beidzot Ezerā un Baznīcas ielu krustojumā nomarkēs sadalošās joslas, jo tur katrs autovadītājs brauc un griež kā grib?”

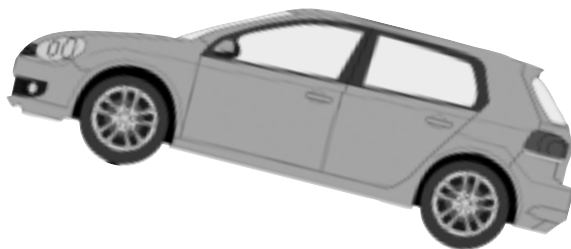
Balvu novada pašvaldības Saimnieciskās nodaļas vadītājs ALEKSANDRS SNEGOVS skaidro: “Ministru kabineta noteikumi Nr. 224 “Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli” regulē horizontālo apzīmējumu nepieciešamību uz valsts un pašvaldības autoceļiem, taču neregulē pilsētu ielu marķējumu, izņemot maģistrālās ielas, kuras ir valsts autoceļu sastāvdaļa. Nākamgad pirms iepirkuma procedūras izvērtēs nepieciešamību uzklāt horizontālos apzīmējumus šajā krustojumā, kā arī citās Balvu ielās.”

Vai šogad Gulbenē būs “Tehniskās apskates nakts”?

2016.gada 29.jūlijā Gulbenē notika “Ceļu satiksmes drošības direkcijas” (CSDD) organizētais “Tehniskās apskates nakts” pasākums, lai mudinātu autovadītājus piedalīties ceļu satiksmē ar drošiem un tehniskā kārtībā esošiem transportlīdzekļiem. Pasākumu atspoguļoja arī laikraksts “Vaduguns”. Turklāt to apmeklēja vairāki autovadītāji no mūsu puses novadiem. “Vai “Tehniskās apskates nakts” pasākums Gulbenē būs arī šogad?” jautā lasītājs.

Šogad nav paredzēta šī pasākuma rīkošana Gulbenē. Autovadītājiem no Balvu, Viļakas, Rugāju vai Baltinavas novadiem, kuri šogad vēlēties apmeklēt “Tehniskās apskates nakti”, būs jā dodas uz Daugavpili, Liepāju, Rīgu vai Jelgavu. Iespējams, kādam šīs pilsētas būs tieši pa ceļam! Jebkurā gadījumā pirmais no šiem pasākumiem notiks 11.augustā Daugavpils rekonstruētajā un paplašinātajā tehniskās apskates stacijā (Kraujas ielā 3a). Lai pieteiktu bezmaksas diagnostiku savai automašīnai šajā pilsētā, apmeklējiet CSDD e-pakalpojumus interneta mājaslapā www.e.csdd.lv. Turklāt, ja to ļaus automašīnas tehniskais stāvoklis, pasākuma apmeklētājs savam spēkratam varēs veikt arī tehnisko apskati un saņemt uzlīmi, pirms tam veicot nepieciešamos maksājumus. Savukārt nākamie “Tehniskās apskates nakts” pasākumi notiks Liepājā (18.augustā) un Rīgā (26.augustā), bet noslēgsies 22.septembrī Jelgavas jaunuzceltajā tehniskās apskates stacijā.

Vai sakrātie čeki noderēs loterijā?

“Esmu dzirdējusi, ka jākrāj čeki, lai piedalītos Valsts ieņēmumu dienesta (VID) organizētajā loterijā. Taču, kad vienā veikalā palūdzu čeku, uz mani paskatījās kā uz jocīgu un nosmējās vien. Vai tad tās čeku loterijas nebūs?” jautā pensionāre no laukiem.

Pirms kāda laika masu mediji aktīvi informēja par gaidāmo čeku loteriju, kas veicinātu godīgu konkurenci un labprātīgu nodokļu saistību izpildi, apkarotu nodokļu krāpniecību un mudinātu pircējus no saimnieciskās darbības veicējiem un komersantiem pieprasīt čekus un kvītis. Saeimā ir atbalstīts Čeku spēles likumprojekts pirmajā lasījumā, kas paredz rīkot čeku loteriju tikai nākamā gada vasarā. Deputāti bija aicināti šo likumprojektu izskatīt steidzāmības kārtībā, un bija plānots, ka Saeima šo ieceri varētu pieņemt līdz sesijas pārtraukumam - 22.jūnijam. Tomēr Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputātiem bija vairāki jautājumi, piemēram, kāpēc izlozes rīkotājs nav VAS “Latvijas loto”, bet to plānots izvēlēties konkursā, kāpēc to iecerēts saukt par čeku spēli, nevis loteriju, par mājaslapas adresi un citi. Līdz ar to likumprojektu paredzēts pilnveidot uz otro lasījumu.

Pirmā čeku spēles izloze varētu notikt ne vēlāk kā 2019.gada jūlijā. Saskaņā ar sagatavoto likumprojektu izlozēs plānots izmantot čekus ar darījuma vērtību virs pieciem eiro bez pievienotās vērtības nodokļa. Čeki spēlei tiks reģistrēti čeku spēles tīmekļa vietnē. Čeku spēli organizēs Valsts ieņēmumu dienests. Loterijas dalībniekiem būs jāreģistrē darījumu apliecināšanu dokumentu interneta vietnē, aizpildot reģistrācijas formu un norādot darījuma, čeka un tirdzniecības vietas informāciju. Tāpat būs jānorāda arī loterijas dalībnieka mobilā tālruņa numurs, lai ar viņu varētu sazināties.

Plānots, ka izlozes uzvarētāja noteikšanai tiks atlasīti 70% no čekiem, darījumu apliecināšanai kvītīm un biļetēm par sniegtajiem pakalpojumiem Latvijas teritorijā. Savukārt 30% atlasīs no čekiem un darījumu apliecināšanai kvītīm, kas izsniegtas par iegādātajām precēm publiskajās tirdzniecības vietās Latvijā.

Kas notiek kultūras namā?

Maija nogalē “Vaduguns” stāstīja, kāpēc kultūras un atpūtas centra renovācija Balvos rit tik gausi. Pašvaldības priekšsēdētāja vietniece A.Petrova teica, ka dokumenti jau stāv uz galda un pēc pāris nedēļām izsludinās iepirkumu otrajai kārtai. Vai ir kas pavirzījies uz priekšu?

Atbildi sniedz Balvu novada pašvaldības projektu koordinators ANDRIS VRUBĻEVSKIS: -Iepirkuma procedūru izsludināja 2.jūlijā un šobrīd turpinās iepirkuma procedūra (atklāts konkurss), kuras rezultātus ceram uzzināt 14.augustā. Sākotnēji konkursa piedāvājumus bija plānots atvērt 25.jūlijā, taču potenciālie pretendenti iepirkuma gaitā uzdod dažādus precizējošus jautājumus, tādēļ piedāvājumu atvēršanas termiņš pārceļas.

Vai muzejs Rugājos būs atvērts arī sestdienās?

Rugāju Novada muzeja vadītāja VELGA VĪCUPA apstiprina, ka augustā patiešām ir mainīts muzeja darba laiks, un iestāde būs atvērta arī sestdienās visu darbdienu. Toties svētdiena un pirmdiena būs brīvdienas. Izmaiņas pieņemtas, uzklāusot iedzīvotāju ierosinājumu, lai muzeju varētu apmeklēt tālāki ciemiņi un radnieki, kuri brauc uz novadu ciemos vai uz kapu svētkiem. Velga priecājas par šīm izmaiņām, jo viņai vienmēr patīcis tikties ar cilvēkiem un pastāstīt par jaunumiem. Patlaban muzejā maina vienu ekspozīciju, un kā jaunākā būs apskatāma fotogrāfiju izstāde “Dziesmusvētki”, kas atspoguļos Rugāju novada pašdarbnieku piedalīšanos svētkos. Muzejs sestdienās būs atvērts līdz 31.augustam.

Vai Eglaines pamatskolai atrasts jaunais direktors?

Rugāju novada dome vēlreiz bija izsludinājusi konkursu ar aicinājumu pieteikties pretendentes Eglaines pamatskolas direktora amatam. Sazinoties ar novada Izglītības pārvaldes vadītāju Birutu Berkoldi, uzzinājām, ka pieteicies tikai viens kandidāts. Tā ir līdzšinējā skolas pedagoge – direktora vietniece izglītības jomā Ilze Burka. Viņu arī ieteiks apstiprināšanai šim amatam.

Atzinības raksts par pedagoģisko kompetenci

Disciplīna svarīga jebkurā darbā

Balvu novada svētkos novada domes Atzinības rakstu par pedagoģisko kompetenci, izglītojamo sasniegumiem krievu valodas olimpiādē novadā un valstī, labiem sasniegumiem valsts pārbaudes darbos un skolas vārda popularizēšanu saņēma Balvu Profesionālās un vispārīgās vidusskolas skolotāja **MARINA LOČMELE**.

Pieredzes bagātā pedagoģe neslēpj, ka apbalvojums bijis negaidīts, bet iepriecinošs, jo vienmēr ir patīkami, ja darbu novērtē. Tā kā gan skolas, gan novada Izglītības, kultūras pārvaldes, kā arī Izglītības ministrijas un pat premjerministra Goda un Atzinības rakstus Marina Ločmele saņēmusi samērā bieži, viņa smeļ, ka atlicis vien sagaidīt kādu apbalvojumu arī no Valsts prezidenta.

Absolvējusi pamatskolu Baltinavā, bet vidusskolu - Kārsavā, 80. gados Marina studēja krievu un vācu filoloģiju toreizējā Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā, iegūstot krievu un vācu valodu skolotājas kvalifikāciju. Pēc studijām septiņus gadus nostrādājusi Balvu vidusskolā (tagad Balvu pamatskola), Marina turpināja darba gaitas Balvu Profesionālajā un vispārīgajā vidusskolā, kur māca bērnus kopš mācību iestādes izveidošanas – nu jau 27 gadus.

Būdamā trīs brašu dēlu mamma, pirms diviem ar pusi gadiem Marina kļuva par vecmāmiņu pagaidām vienīgajam mazdēlam Rinaldam, ko mīļi sauc par savu saulstarpiņu.

Laikam nav viegli būt vienīgajai sievietei ģimenē?!

-Man ļoti paveicies ar vīru, kurš mani ļoti atbalsta it visā. Arī dēli kopš bērnības ir radināti pie darba. Viņi prot pat ēst pagatavot – zupas vārīt, gaļu izcept. Nevaru teikt, ka, būdama vienīgā sieviete ģimenē, strādāju no rīta līdz vakaram, galvu nepacēlusi. Vīrs un bērni man ļoti palīdzēja.

Atzinības rakstu saņēmat, lielā mērā pateicoties savu audzēkņu sasniegumiem. Kuri no tiem pēdējā laikā iepriecinājuši visvairāk?

-Aizvadītajā mācību gadā 10. klases audzēkņi Kseniju Hmeļovu izvirzīja valsts mēroga krievu valodas mācību olimpiādei. Pavisam maz pietrūka līdz Atzinībai. Taču konkurence bija patiešām spēcīga. Neskumstam, jo pēc gada mums ar viņu būs iespēja startēt vēlreiz. Protams, ja viņu izvirzīs no reģiona. Lai gan šoreiz nedaudz pietrūka līdz godalgai, esmu gandarīta, ka mūsu bērni var sacensties ar valsts liceju un ģimnāziju audzēkņiem. Tāpat vairāki mani skolēni aizvadītajā mācību gadā ar panākumiem piedalījās starpnovadu olimpiādē. Nopelnījām gan pirmās, gan trešās vietas, gan Atzinību.

Kā jums izdodas ieinteresēt savus audzēkņus mācīties krievu valodu, piedalīties olimpiādēs?

-Dažiem bērniem patiek pierādīt sevi, kaut kur piedalīties. Citi mazliet jāpiespiež. Jāteic, ka valsts olimpiāde bija ļoti grūta, jo skolēniem vajadzēja labi pārzināt gan literatūru un gramatiku, gan vēsturi un politiku, kā arī jāprot uzrakstīt eseja. Jautājumi aptvēra ļoti dažādas dzīves jomas.

Ko liecina Jūsu novērojumi – vai mūsdienā bērni labprāt lasa, jo literatūru bez grāmatu lasīšanas grūti apgūt?

-Lasa ļoti maz. Cenšos rādīt piemēru, jo pati mīlu grāmatas. Īpašā burtniecībā ierakstījusi izlasīto grāmatu autorus un nosaukumus, dažreiz parādu bērniem, cik daudz atkal esmu izlasījis. Arī viņiem iesaku lasāmvielu. Ir meitenes, kurām patiek grāmatas, zēniem – mazāk, bet kopumā bērni lasa ļoti maz, arī latviešu valodā. Tāds laikmets.

Kāpēc savulaik izvēlējāties tieši šo profesiju?

-Interesanti, ka krievu valodas skolotāja mēģināja mani atrunāt, kad uzzināja, ka vēlos mācīties par pedagoģi. Viņa apgalvoja, ka tas ir ļoti smags darbs. Vai man to vajagot?

Foto - I. Tušinska

Vasarā priecē dārzs. Marina Ločmele atklāj, ka vasarās labprāt strādā dārzā un ar vislielāko prieku pavada laiku kopā ar bērniem un mazdēlu. Savukārt, tuvojoties rudenim, sākas konservēšanas laiks. Marinas vīrs ir ierīkojis siltumnicu, kurā Marina audzē tikai asos čili piparus, jo tie, dažādos veidos iekonservēti, ļoti garšo visai viņas ģimenei.

Tā kā mamma bija medmāsa toreizējā Baltinavas slimnīcā, viņa gribēja, lai kļūstu par ārstu. Bet es nepanesu asinis, tas nav man piemērots darbs, turklāt tas ir ļoti atbildīgs un sarežģīts. Tomēr jāteic, ka ar katru gadu kļūst aizvien grūtāk strādāt arī skolotāja profesijā.

Kādēļ tā?

-Iespējams, tāpēc, ka bērniem dota pārāk liela brīvība. Savukārt es uzskatu, ka disciplīnai un cieņai pret vecākiem un skolotājiem ir jābūt. Manuprāt, agrāk bērni skolu uztvēra mazliet nopietnāk. Neteikšu, ka visi ir vienādi. Lai gan pati esmu ļoti stingra skolotāja un sev uz galvas neļauju kāpt. Bērni to zina. Manās stundās valda disciplīna, jo citādi neprotu strādāt. Pārdzīvoju, lai bērni saņemtu zināšanas. Un tiešām manējie eksāmenus kārtu ļoti labi. Šogad eksāmenus kārtu 17 devītklasnieki, un vidējā atzīme bija 8,2. Uzskatu, ka tas ir ļoti labi. Esmu pārliecināta, ka jebkurā darbā ir svarīga pašdisciplīna un atbildības sajūta.

Cik gara ir Jūsu darba diena?

-Skolā vadu sešas vai septiņas mācību stundas dienā. Tas ilgst aptuveni līdz trijiem pēcpusdienā. Atnākusi mājās, mazliet atpūšos, pagatavoju ēst, bet vakarus veltu skolēnu darbu labošanai un nākamās dienas stundu sagatavošanai. Atceros, senāk kaut kādā kompānijā sākās saruna, ka skolotāji jau nav noslogoti – strādā līdz pusdienām, tad aiziet mājās... Mūsu vīri toreiz atbildēja: "Ja jūs nezināt, ko skolotājam nozīmē vakari, tad labāk nerunāji!" Nu nav tā, ka vakari mums ir brīvi. Jāraksta un jāgatavo ieskaite, jo nav tādu gatavu, ko var paņemt un iedot skolēnam. Jāmeklē vizuālie materiāli stundām. Visi temati pašam jāgatavo. Arī mājas darbi jālabo.

Vīrs un bērni nepārmē, ka mamma katru vakaru aizņemta?

-Laikam ir jau pieraduši. Tikai pirms dažiem gadiem ieviesa kārtību, ka arī skolotājiem ir tiesības izmantot 1. septembri, lai pavadītu savu bērnu pirmajā klasē. Kad manējie auga, tā nebija. Labi, ka viņi mācījās turpat manā skolā, varēju viņus redzēt. Svinīgajā pasākumā viņi nāca kopā ar savu klasi, es - ar savu audzināmo klasi. Varbūt

dēliem arī bija grūtāk, kad bija mazi, bet nekādus pārmetumus neesmu saņēmusi.

Kā jums bērniem veicās krievu valodas stundās?

-Kopš bērnības viņi brīvi runā divās valodās – latviešu un krievu. Varbūt tagad dēli mazliet sliktāk runā krieviski, jo mazāk to lieto. Taču viņi pārmet, ka bērnībā ar viņiem nerunāju vāciski. Skolā puikas mācījās diezgan labi. Ar uzvedību, kā jau puīšiem, visādi gāja. Taču kopumā lielu problēmu ar viņiem nebija. Turklāt esam pieradinājuši dēlus pie strādāšanas. Viņi joprojām nešķiro sieviešu un vīriešu darbus. Piemēram, dārzā kartupeļus ravēja tikai viņi.

Kas jums ļauj uzkrāt enerģiju pēc saspringta darba skolā?

-Patik dārza darbi, puķes. Lai arī jāravē, šogad arī daudz jālaista, mani dārzs iepriecina. Labprāt ceļoju. Nevaru teikt, ka tas izdodas bieži, bet dažreiz kaut kur aizbraucam. Nesen bijām Krievijā. Vēl šovasar gribētos aizbraukt apskatīties skaistās Rundāles pils rozēs. Labprāt laiku pavada kopā ar bērniem, kad viņi atbrauc ciemos. Mums dārzā ierīkota speciāla vieta, kur kopā gatavojam ēdienu – cepam gaļu, pat zupas vārām, kartupeļus sviestā cepam. Bieži pavada laiku kopā ar mazbērniņu, mūsu saulīti. Jau sākusies gurķu marinēšanas sezona. Vēl viens mans hobijs ir dažādu salātu konservēšana ziemai. Mums ir speciāla siltumnica, kur audzējam tikai čili piparus. Jau aptuveni piecus gadus ziemai gatavoju dažādus pesto un salātus no čili pipariem.

Visiem ļoti garšo.

Teicāt, ka daudz lasāt. Kuri ir Jūsu iecienītākie autori?

-Tā kā skolotāja darbs ir nopietns, mājās vairs negribas pievērsties kaut kam sarežģītam, filozofiskam. Man patiek sieviešu detektīvi. Lasu Noru Robertsu. Agrāk lasīju Danielu Stīlu. Dažkārt lasu Darjas Doncovas detektīvus. Nopietnu literatūru rokās paņemu reti, jo gribas vienkārši atpūsties, palasīt kaut ko dvēseles priekam. Lasu arī žurnālus, pārsvārā krievu valodā, piemēram, "Karavāna", "Liza" un citus, bet lasu arī latviešu valodā.

Varbūt kāds no audzēkņiem ir gājis Jūsu pēdās, kļūstot par skolotāju?

-Zinu vienīgi, ka Evelīna Kozlovska, kurai padēvēs svešvalodas, manuprāt, mācījās Ventspils Augstskolā. Taču skolotāja profesiju bērni izvēlas nelabprāt. Var studēt par žurnālistiem, tulkiem, bet skolotājus filologus – to gan neesmu dzirdējusi.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Konference Rugājos

Nekas nav labāks par kopīgu sarunu

Tieši pirms 15 gadiem nodibināta viena no Latvijas trim pirmajām vietējās rīcības grupām - biedrība "Balvu rajona partnerība". Tās mērķis ir apgūt Eiropas doto finansējumu lauku reģionu attīstībai, sekmēt nevalstisko organizāciju aktivitāti, uzņēmējdarbību, nodarbinātību, vietējās iniciatīvas. Tagad partnerībā ir 51 biedrs. Akcentējot gadskārtu, notika jubilejas konference, kurā skanēja ne vien apsveikumi, bet arī lietišķa informācija par veiksmīgi īstenotajām idejām.

LEADER projektu idejām aktīvi līdzī sekojusi stratēģijas vadītāja ILONA DŽIGURE. Viņa uzslavē vietējo rīcības grupu aktivitāti, kuri izmanto šīs programmas iespējas, lai tieši lauku teritorijās veicinātu sabiedriskās aktivitātes, pievērstos uzņēmējdarbības attīstībai. Viena no senākajām ir SKAIDRĪTES KRAKOPES vadītā krājaizdevumsabiedrība un biedrība "Aicinājums". Iesniegto projektu parasti ir daudz, taču aptuveni 10% no tiem neatbilst noteiktajiem kritērijiem un tos atsijā. Taču arī mazāku punktu vērtējumu saņēmušie projekti dažkārt ir ļoti labi, lai gan netiek atbalstīti tieši nepietiekama finansējuma dēļ.

Kādas aktivitātes LEADER sekmējis, akcentēja partnerības valdes priekšsēdētāja LIENE POMERE. Attīstījies tūrisms, paplašinājies uzņēmējdarbība, plašumā gājusi mājažošanas un amatniecība. Pirmajā – 2003. - darbības gadā iesniedza jau 41 projektu, bet pirmajā plānošanas periodā – līdz 2009.gadam - pavisam bija iesniegti 96 projekti. Pirmajā gadā apstiprināja tikai 8 projektus par kopējo summu virs 9 tūkstošiem latu. Iepriekšējā plānošanas periodā iesniedza 385 projektus, no kuriem atbalstīja un realizēja 191. Šobrīd ir iesniegti 157 projekti, no kuriem apstiprināts 91, bet uzraudzība sāka 61 projektam.

Lielu darbu iegulda ne tikai ideju izdomātāji, projektu rakstītāji un īstenotāji dzīvē, bet arī LEADER stratēģijas vadītāji. Piecpadsmit gadu laikā tie bijuši seši. Iesākumā – Juris Annuškāns, tad Vineta Zeltkalne, Edīte Petrova, kuras vairs nav dzīves vidū, Svetlana Tomsone, Ilze Daukste un pašreiz tā ir Ilona Džigure.

Biedrības dibināšanā piedalījās arī toreizējā Rugāju pagasta padome, un Rugāju novada biedrības ir ilggadēji partnerības biedri. Kopumā šobrīd par biedriem iestājušies 14 šī novada organizācijas un privātpersonas. Jubilejas reizē klāt bija novada domes priekšsēdētāja SANDRA KAPTEINE, kura teica: "Lai veiksmīgi realizētu daudzus projektus, nepieciešama kopdarbība. Katrs ielicis savu daļiņu, lai radītu labvēlīgāku vidi, labākus dzīves apstākļus. Kāds varbūt izdarījis pirmo lēcieni uzņēmējdarbībā, kādam radies savs veiksmes stāsts. Arī tiem, kuru projektus neapstiprināja, ticu, bija labas idejas un domas. Vēlu, lai mūsu sadarbība veiksmīgi turpinātos."

Konferencē piedalījās arī Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvaldes vadītāja SAULCERĪTE INDRIČEVA. Šo institūciju dažkārt raksturo kā stingro 'uzraudzības bosu'. Vadītāja uzsvēra, ka mums katram svarīgi redzēt savā pagastā, savā novadā labos darbus, kas izdevušies. Un nav būtiski, cik nakšu negulēts, lolojot ideju, cik tūkstošu tur ieguldīts, jo svarīgs ir rezultāts, ko redzam un par ko pēc tam priecājamies. Tās ir iekārtotās atpūtas iespējas pie ezera, garšīgi mājažojumi vai vēl kas cits, kas rodas dažādu ideju vārdā.

Latvijas Lauku foruma pārstāve ANITA SEĻICKA informēja par jaunumu. Proti, valdība nupat pieņēmusi noteikumus, ka turpmāk lēmumus par iesniegto projektu atbilstību stratēģijai pieņems uz vietas. Tas nozīmē, ka šādus lēmumus pieņems arī Balvu rajona partnerība. Tas tādēļ, kā paskaidroja A.Seļicka, ka cilvēki uz vietas daudz labāk redz, izprot un novērtē izdomāto ideju atbilstību stratēģijas mērķiem.

Konferences sarunu kuplināja ciemiņi un muzikāli priekšnesumi. Ludzas rajona partnerība, kas ir nedaudz jaunāka par Balvu partnerību, atzina, ka vienmēr interesanti ir uzzināt kaimiņu idejas, jo arī, atklājot savus realizētos projektus, viņi ļauj kaut ko no tā pašpikot citiem. "Pats būtiskākais ir un paliek paši cilvēki. Mūsu reģionā uzņēmējdarbība nebūt nav tā spožākā, tāpēc priecājamies par katru projekta iesniegēju gan pašu mājās, gan kaimiņos. Spēks ir sadarbībā," teica kaimiņu partnerības pārstāve. Vēlējumu, lai Balvu rajona partnerības veiksmīgos projektus iepazīst visā Latvijā, izteica Balvu partnerības biedres, kuras ir *sadziedājušās* un sniedza muzikālu priekšnesumu. Interesants bija arī Vectilžas pagasta ģimeņu biedrības "Saime" sagatavotais labo darbu uzskaitījuma atspoguļojums.

Skaisti tērpi. Folkloras kopa "Egle" (no labās) ne vien skanīgi dzied, bet arī pievilcīgi izskatās. Skaidrite Šaicāne to raksturoja kā pamanāmāko folkloras kopu Latvijā, kurai iegādāti tērpi ar projekta atbalstu. Skaistos tērpos greznojas arī Medņevas etnogrāfiskais ansamblis (no kreisās), kas jaunos tērpus godam nopelnījis savas ilggadējās darbības laikā.

Viens no interesantākajiem. Artūrs Sārtaputns pastāstīja, kāpēc ar projekta palīdzību izveidojis uztura zinātnes, veselības un sporta studiju.

Bosam nav ne vainas. Saulcerīte Indričeva priecājās, ka arī Balvu bijušā rajona teritorijā īstenotas daudzas aktivitātes. "Jā, mēs esam tie stingrie bosu, naudas uzraugi. Taču neuztveriet mūs kā piekasīgus kaitniekus. Esam tādēļ, lai jums palīdzētu un atbalstītu. Jums ir fantastiskas idejas, bet dažkārt pietrūkst zināšanu tās novest līdz galam. Nekas nav labāks par sarunu, tādēļ aicinām nākt pie mums uz dialogu un runāt," viņa teica.

Konferencē varēja noklausīties vairākus veiksmes stāstus. Tie ir dažādi - gan kultūras jomas projekti ar rezultātā iegādātiem jauniem deju tērpiem, arī tautas nama aprikojumu vai mini muzikālu studiju un vēl ko citu. Īstenoti projekti,

Stratēģijas vadītāja. Biedrības "Balvu rajona partnerība" aktivitātēm līdzī sekojusi un savas komandas darbu prasmīgi organizējusi partnerības stratēģijas vadītāja Ilona Džigure.

Par prieku klausītājiem. Rugājiete Dana Lība Tihomirova ir Rugāju vidusskolas 12.klases audzēkne, kurai patīk muzicēt. Viņa apgūst ģitārspēli un savu priekšnesumu sniedza arī partnerības konferences dalībniekiem.

Projekti ļauj attīstīties. "Man ir patīams prieks, ka mūsu biedrība domā par sociālekonomisko attīstību, vides labiekārtošanu un raksta projektus," teica Liene Pomere.

Iegādājoties darbgaldu un aprikojumu mēbeļu ražošanai, atjaunota kapliča, valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, sakārtoti kapsētu žogi, uzstādītas norādes un izdarīti vēl citi labi darbi.

Teksts un foto M.Sprudzāne

Ziņo mediķiem un nogādā slimnīcā

Iedzīvotājus pārsteidz pieticīgi ģērbies vīrietis

Aizvadītājās dienās laikraksta "Vaduguns" redakcija no vairākiem iedzīvotājiem saņēma fotogrāfijas un videomateriālu ar attēlā redzamo vīrieti, kurš pastāigājis pa Balvu pilsētu un mēroja ceļu ārpus tās ar nošļukušām biksēm.

Par redzēto sašutumu izteica vairāki notikušā aculiecinieki. Iespējams, sākotnēji varēja šķist, ka vīrieša rīcība saistīta ar viņa atrašanos alkohola reibumā. Tā gan gluži nebija. Balvu novada pašvaldības policija skaidro, ka vīrietis ir bez noteiktas dzīvesvietas jeb bezpajumtnieks. Saņemot informāciju, ka vīrietis pa pilsētas ielām pārvietoja attēlā redzamajā izskatā, viņu nogādāja policijā. Vīrietim nekonstatēja alkohola reibumu. Policija sazinājās ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, kura darbinieki vīrieti nogādāja slimnīcā. Par to, ka kungam nepieciešama palīdzība, tika paziņots arī Balvu novada Sociālajā dienestam. Tas tādēļ, jo notikušais nebija saistīts ar alkohola lietošanu, bet ar iespējamām vīrieša veselības problēmām.

Savukārt Balvu novada Sociālajā dienestā laikraksts "Vaduguns" noskaidroja, ka minētā vīrieša pēdējā deklarētā dzīvesvieta ir Rēzeknes pilsētā. "Pēc paša vīriešiem vārdiem,

Foto - no personīgā arhīva

Kultūras nama apkārtnē Balvos. Attēlā redzamais vīrietis Balvu pilsētā vairs nav manīts. Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas viņš iepriekš bijis arī tiesāts.

viņš Balvos uzturējās pēdējās trīs nedēļas, bet vispār dzīvošanai izmanto nakts patversmi Rēzeknē. Jebkurā gadījumā sazinājāties ar sociālo dienestu Rēzeknē, kas palūdz, lai nokārtojam nepieciešamos dokumentus un no vīrieša pieņemam iesniegumu, ka viņu ievietos ilgstošās aprūpes institūcijā Rēzeknē," skaidro Balvu novada Sociālais dienests.

Nebijusi pieredze mūspuses jaunsargiem

Brīvprātīgais darbs pāvesta vizītē

24.septembrī Latvijā viesosies pāvests Francisks. Latvijas Romas katoļu Baznīcas Informācijas centrs informē, ka pāvesta vizītes laikā Rīgā par brīvprātīgajiem pieteikušies 140 cilvēki. Viņu vidū ir ne tikai katoļi, bet arī luterāņi, baptisti un cilvēki, kuri nepieder nevienai no konfesijām. Savukārt vizītes otrajā daļā – Aglonā – kā brīvprātīgie darbosies divsimt Latgales jaunsargi.

Jaunsardzes un informācijas centra direktors AIVIS MIRBAHS stāsta, ka tie būs jaunieši vecumā no 13 līdz 21 gadam no Jaunsardzes un informācijas centra 2.novada nodaļas, kurā iekļauti jaunsargi no visa Latgales reģiona – no Viļakas līdz Daugavpilij un no Krustpils līdz Zīlupei. Tāpat A.Mirbahs piebilst, ka brīvprātīgais darbs Aglonā jaunsargiem būs unikāls notikums, jo parasti jaunieši apgūst dzīvei nepieciešamās iemaņas, piemēram, darbu ar karti un

orientēšanos, izdzīvošanu brīvā dabā, kā arī patriotisko audzināšanu, vēsturi un tamlīdzīgas lietas. "Ņemot vērā, ka Latgale zināms kā ļoti reliģisks novads, uzskatu, ka mūsu pienākums ir piedalīties pāvesta vizītes laikā notiekošajos pasākumos. Turklāt jaunsargu vērtības un standarti nosaka, ka jaunsargi ir atbildīgi, sabiedriski aktīvi un izpalīdzīgi. Dalība pāvesta Franciska vizītes organizēšanā ir vienreizēja iespēja attīstīt jauniešos sociālās iemaņas un audzināt atbildīgus Latvijas pilsoņus," stāsta A.Mirbahs.

Jaunsargu instruktors GUNTIS LIEPIŅŠ informē, ka tas, cik daudz jaunsargu brīvprātīgā darbu Aglonā veiks no mūspuses novadiem, droši vien kļūs zināms jaunsargu instruktoru seminārā Rēzeknē, kas notiks no 8. līdz 10.augustam. Jebkurā gadījumā jaunsargi uz Aglonu dosies vienu dienu pirms pāvesta vizītes, lai iepazītos ar uzticētajiem pienākumiem un izpēlētu nestandarta situācijas. Jaunsargi būs tērpušies civilā apģērbā, kurā būs iestrādātas pāvesta vizītes

un jaunsardzes atpazīstamības zīmes.

Jāpiebilst, ka pāvests Francisks apmeklēs arī pārējās Baltijas valstis, tajās uzturoties no 22. līdz 25.septembrim. Savukārt 24.septembris, kad pāvests viesosies Latvijā, mūsu

valsts iedzīvotājiem būs oficiāla brīvdiena. Šīs dienas pirmajā pusē katoļu garīgajam līderim plānota tikšanās ar Valsts prezidentu, citām valsts augstākajām amatpersonām un sabiedrības pārstāvjiem Rīgas pili. Pēc tam notiks ziedu nolikšanas ceremonija pie Brīvības pieminekļa, ekumenisks dievkalpojums Rīgas Domā un Rīgas Sv. Jēkaba katedrāles apmeklējums. Savukārt dienas otrajā pusē pāvests dosies uz Aglonu, kur svinēs Svēto Misi.

Lasītājs jautā

"Vai daļa no atrastās naudas pienākas tās atradējam?"

Jūs ejat pa meža taciņu un pamanāt uz tās atstātu somu. Tuvumā nav neviena cilvēka. Pienākat klāt un redzat, ka tā ir atvērta un piepildīta ar naudu. Izklaušās neticami. Turklāt diez vai kādam no mums dzīve kādreiz piespēlēs šādu notikumu. Tajā pašā laikā ikviens no mums tamlīdzīgos apstākļos var atrast jebkuru citu lietu. "Vai tādas mantas atradējam, kuras īpašnieks nav zināms, pienākas daļa naudas summas no mantas vērtības?" jautā lasītājs.

Atbilde uz šo un citiem jautājumiem, kas saistīti ar šo tēmu, meklējami Civillikumā, kā arī likumā "Par policiju" un Ministru kabineta noteikumos "Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgas mantas

uzskaitē, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā". Piemēram, Civillikuma 3.daļas 3.nodaļas "Lietu atrašana" 945.pants nosaka, ka personai, kas atradusi citai nezināmai personai piederošu mantu un nezina, kas to nozaudējis, par to jāpaziņo vietējai policijai vienas nedēļas laikā no atrašanas dienas (manta uzskatāma par nozaudētu, ja tās nozaudētājs nezina, kur to meklēt vai no kā pieprasīt, vai kādā citādā veidā to dabūt atpakaļ savā rīcī-

bā). Tāpat minētajā Civillikuma nodaļā uzskaitītie punkti nosaka: ja pēc policijas sludinājuma ierodas atrastās lietas īpašnieks vai tās nozaudētājs un pierāda savas tiesības uz to, lieta vai par to ieņemtā nauda izdodama viņam, iepriekš no šī cilvēka saņemot vai atvelkot izdevumus, kas bija nepieciešami lietas uzturēšanai un sludināšanai; **ja atradējs, nododot lietu vai paziņojot par atradumu policijai, prasījis atradēja algu, tā**

✓ Par atrastu mantu var prasīt atradēja algu.

noteicama pēc tiesas ieskata, bet ne augstāka par trešo daļu no atrastās lietas vērtības pēc izdevumu atvilkšanas, ja vien nozaudētājs nav atklāti izolējis augstāku summu vai nav ar atradēju labprātīgi vienojies; ja sešu mēnešu laikā no policijas sludinājuma dienas mantas īpašnieks

neierodas uz mantas atrašanās vietu, atrastā lieta vai to pārdodot ieņemtā nauda pāriet atradēja īpašumā, uzliktot viņam lietas uzglabāšanas un citus izdevumus. Tas nozīmē, ka atradējs, vērstoties policijas nodaļā, kur atrasto mantu nodevis, un uzzinot, ka atrastās mantas īpašnieks sešu mēnešu laikā nav atrasts, tiesīgs iesniegt rakstveida iesniegumu policijai un minēto mantu saņemt. Savukārt policijas pienākumos ietilpst veikt pasākumus bezsaimnieka vai atrastās apslēptās mantas saglabāšanai līdz tās

nodošanai kompetentas valsts iestādes vai amatpersonas pārziņā, nodrošināt atrasto un policijai nodoto dokumentu, mantu, vērtspapīru un cita īpašuma saglabāšanu līdz tā nodošanai īpašniekam (likuma "Par policiju" 2.nodaļas 10.panta 10.punkts).

Jāpiebilst, ka aizliegts meklēt apslēptu mantu uz svešas zemes. Persona, kas rīkojas pretēji šim noteikumam, neiegūst neko no atrastās apslēptās mantas, un manta pieder tai personai, kurai pieder zeme (apslēpta manta ir visas zemē ierakstas, iemūrētas vai citādā veidā noslēptas vērtīgas lietas, kuru īpašnieks notecējušā laika termiņa dēļ vairs nav uzzināms). Tajā pašā laikā Civillikums nosaka, ka personai, kas apslēptu mantu uz svešas zemes atradis nejauši, iegūst pusi no tās, bet otra puse piekrīt zemes īpašniekam. Savukārt apslēpta manta, kas atrasta uz savas vai bezīpašnieka zemes, kļūst par atradēja īpašumu. Ja īpašnieks pierāda, ka viņš zinājis vietu, kur atrastās lietas bijušas noslēptas, viņam nav pienākums maksāt atradēja algu.

Vairāk informācijas Civillikumā, kā arī likumā "Par policiju" un Ministru kabineta noteikumos.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

Ar saltu aprēķinu. Lai īstenotu ambiciozās plānus, Sarkanā armija 1944.augustā strauji mobilizē tukstošiem Latvijas iedzīvotāju un sūta kaujā bez nepieciešamās apmācības. Daudzi krit jau pēc nepilnas nedēļas.

Biedē ar jaunu ieroci. Iedvesmojies no indiešiem, izgudrotājs Viljams Kongrīvs uzbūvē Eiropā pirmās modernās kaujas raķetes. Sākumā tās šauj tik neprecīzi, ka biežāk apdraud šāvēju, nevis pretinieku.

Skarba vai rožaina? 132 lelles dzīvu rotaļbiedru vietā. Aizliegums braukt ar velosipēdu. Prasība pat ziemā staigāt basām kājām. Karaļa bērni vēstures gaitā piedzīvojuši gan stingru disciplīnu, gan pārmērīgu lutināšanu.

Jaunatne saceļas. Universitātēm pilnībā jāmainās! Nost ar aizliegumiem! Pieprasām seksuālo brīvību! 1968.gada pavasarī Parīzes universitātes studenti arvien uzstājīgāk aicina mainīt novecojušo izglītības modeli un atteikties no stingrās disciplīnas kopmītnēs. Taču dialogs nenotiek. Mitiņi un nelielas demonstrācijas maijā pārāug vērienīgos nemieros, kas Latīņu kvartālu pārvērš kaujas laukā. Studentu dumpim pievienojas desmitiem tūkstošu strādnieku, kas streiko un sagrābj rūpnīcas.

Aleksandrs Lielais sakauj persiešus. Maķedonijas valdnieks Aleksandrs ir neprognozējams karavadonis. Pateicoties militārā taktika talantam, 25 gadu vecumā viņš jau divas reizes ir sakāvis skaitliski pārāko persiešu armiju. Tagad ir pienākusi izšķirošā diena - kauja pie Gaugamēlām, pēc kuras Aleksandrs kļūst par tobrīd pasaulē lielākās impērijas valdnieku.

Briti uzķeras uz papardēm. 19.gadsimta 30.gados ārsts Natenjels Vords uzkonstruē pasaulē pirmo terāriju – noderīgu "siltumkasti" aukstajā Lielbritānijas klimatā. Izgudrojums ļauj audzēt un pētīt eksotiskus augus. Tiesa, drīz vien stikla mājiņa pamudina britus nodoties savdabīgam vaļaspriekam...

Kazino spēlmaņa atreibība. "Šķiet, tā te neiederas," 1980. gada 26. augustā neziņā prāto kāds "Harvey's Casino" apsargs. Spēļu nama darbinieku telpā viņš ir pamanījis savādu metāla kasti. Tā ir milzīga bumba! Tā uzsprāgs, ja azartiskais spēlmanis Jānošs Birgešs nedabūs trīs miljonus dolāru. FIB aģentiem un kazino īpašniekam ir, ko palauzīt galvu, jo bumbas taimeris tikš.

Citādā Pasaule

Kustīga dzīve ar gaismu sirdi. Saruna ar ekstrāsensī Krā Kandleri.

Kredītu varmākas un upuri. Astroloģes Lindas Kurmis padomi.

Tautas medicīna. Asinszāle veselībai un skaistumam.

Ko darīt augustā? Astroloģiskā prognoze.

Dzīvot kā 9. gadsimtā. Eksperimentā latviešu ģimenes pārceļas viduslaikos.

Kur pazuda četri vīri, neskaitot Volvo? Zviedrijā joprojām risina

mistisku noslēpumu.

Viltīgais magis. Astrālais baletmeistars Georgijs Gurdžijevs.

Fenomens. Miroņu vilciens Londonā.

Ilustrētā Junioriem

Kopā ar žurnālu šomēnes ir "Brīvdienu ceļvedis" – ceļojumu ideju pielikums.

Ciemos pie glābējiem. Ieskatāmieš glābēju ikdienā un intervējam Tomasi, kas izglāba no 4. stāva krītošu sievieti.

Fotostāstā: augstākās, bīstamākās un interesantākās kāpnes pasaulē.

Aizraujoši braucamie - giroskūteri.

Kā pasargāt zobus.

Amizantais grauzējs kapibara.

Latvijas brīnums - Vinogu kalns Sabilē.

Vai nākotnē ēdisim iepakojumu?

Zem lupas - futbola zvaigzne Ronaldu.

Radioteleskopī pēta kosmosu pasaulē un Latvijā.

Piedzīvojums Panamas džungļos.

Kā izgudroja senso izklaidi - karuseļus.

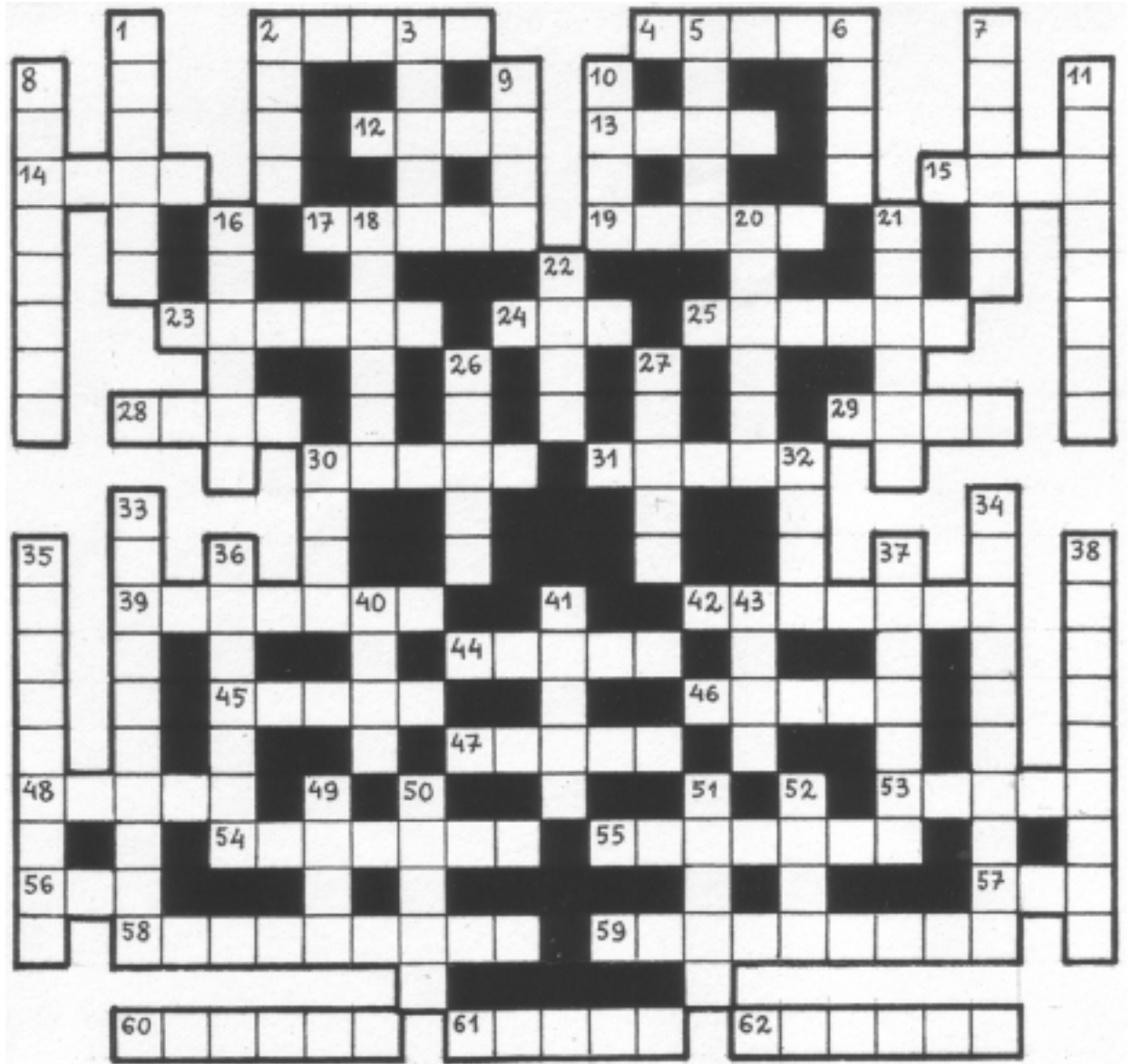
Sportīņš ar lidojošiem diskiem - disku golfs.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.augustam.

Tūrisms - Lagale

Sastādījis G.Gruziņa

Jūlija mīklu atrisināja: I.Homko (Medņeva), D.Zelča, J.Zālītis (Krišjāņu pagasts), A.Mičule (Tilža).

Par jūlija krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem DAINA ZELČA no Krišjāņu pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla augustā

Horizontāli: 2. Vecākā Latvijas pilsēta. 4. Tūrisma objektos var iepazīt, kādi senāk bija ..., un prasmes. 12. Stropu ezers – vienīgais ezers Latgalē, kura peldvietai piešķirts ... karoga sertifikāts. 13. Viens no kokiem Bērzpils alejā. 14. Aizlieguma zīme. 15. Latvijas tālākais austrumu punkts – "Austras ...". 17. Ciems, kurā atrodas zvejnieku sēta "Zvejnieki". 19. Pārtikas produkts, kuram Preiļos veltīts piemineklis un skulptūras. 23. Pilsēta, kurā ir plašs klostera ansamblis, kuru sāka celt 1753.gadā. 24. Iestāde, kurā var iegūt informāciju par tūrisma objektiem (abreatīvs). 25. Maiznīca Malnavā. 28. Daugavpili ir ... mākslas centrs. 29. Žiguro ir A.Āzes ... muzejs. 30. Pagasts (centrs), kurā atrodas Aivara un Vēsmas Ušpeļu darbnīca. 31. Vides instalācija Balvos. 39. Vienīgā vieta Latvijā, kur līdzās atrodas divas katoļu baznīcas. 42. Pagasts, kurā atrodas krāšņākais baroka laikmeta arhitektūras un mākslas piemineklis Latgalē – katoļu baznīca. 44. Grāfu Plāteru pils sargs. 45. Pilsēta, kurā ir novadpētniecības izstāžu zāle "Patria". 46. Viens no ļoti daudzajiem Latgales ezeriem. 47. Mazākais dievnams Latvijā, privāts novadpētniecības muzejs, senākā koka būve Preiļos – "Pie ...". 48. Pagasts (centrs), kurā ir plaši zivju diķi, var izstaigāt Teirumniku purva taku. 53. Vieta, kur norēķinās par pakalpojumiem un precēm (daudzsk.). 54. Pagasts (centrs), kurā atrodas Muzikantu ciems. 55. Muiža – Latgales jūgendstila pērle, rekonstruēta 2015.gadā. 56. Partikula. 57. Pārvietošanas kājām. 58. ... var apskatīt vecticībnieku lauku sētu ar divām ekspozīcijām. 59. Mistisku stāstu apvīts neliels ezers Aglonas novadā. 60. Nicgales pagastā atrodas lielākais ... Latvijā. 61. Preiļos noteikti jāapskata ... karaļvalsts. 62. Kultūras darbinieks, kuram uzstādīts piemineklis pie Latgales Kultūrvēstures muzeja.

Vertikāli: 1. Daugavpils industriālais mantojums, vecākā municijas ražotne Ziemeļeiropā - ... rūpnīca. 2. Dabas parks Daugavas senleja – "Daugavas ...". 3. Māksliniece, tēlniece, ar kuras darbu kolekciju var iepazīties Naujienē. 5. Pārtikas produkts, ko piedāvā vairākos lauku tūrisma objektos. 6. Tūrisma objekts Bērzpili - ... apmetnes ciems. 7. Katoļu svētvieta. 8. Raiņa memoriālais muzejs. 9. Ūdenstūrisma attīstības centrs Gaigalavas pagastā. 10. Austrumlatvijas akustiskā koncertzāle. 11. Latgale atrodas Latvijas ... daļā. 16. Līvānos atrodas ... muzejs, kurā ir ap 4000 unikālu mākslas darbu. 18. Viena no pārceltuvēm pār Daugavu. 20. Otrs lielākais nacionālais parks Latvijā. 21. Franču uztura zinātnieki Viļakas novada Kiras, Vēdas un Kūkovas upju baseinos augošās ... novērtēja kā veselīgākās un dabiskākās ogas Latvijā. 22. Daugavpili ir zinātkāres centrs – "... Brīnumi". 26. Mākslinieks, kā vārdā Daugavpili nosaukts mākslas centrs. 27. Zemnieku saimniecība – zoodārzs Robežnieku pagastā. 30. Daugavpili ir muzejs "Latviešu ...". 32. Vides objekti Līvānos (viensk.). 33. Ciems, kurā atrodas Franča Trasuna muzejs. 34. Daugavpils pilsētas simbols. 35. Ontona i Annes parka atrašanās vieta. 36. Dziļākais ezers Baltijā, iekļauts Natura 2000 teritorijā. 37. Pilskalns Daugavas krastā, viens no latgaļu valsts centriem 13.gs. sākumā. 38. Franča Trasuna muzejs. 40. Upe, kuras krastā atrodas Mitrakalns. 41. Krāslavas centrālajā laukumā ir strūklaka, izveidota pilsētas ģerboņa formā – buru ... 43. Dzērviens, iecienīts vasarā. 49. Gari, laikietilpīgi. 50. Vairākos tūrisma objektos bērniem tiek piedāvāti veselīgi ... 51. Balvu dižkoks. 52. Dokuments, kas vajadzīgs, ceļojot pierobežā.

Jūlija mīklas atrisinājums

Horizontāli: 3. Ugunskrusts. 8. Lupata. 9. Kreklis. 13. Upe. 17. Klētis. 19. Sveitas. 20. Zariņš. 21. Broce. 22. Aubes. 24. Mirgo. 25. Eše. 26. Linus. 28. Riedenis. 29. Mataukla. 32. Jaciņa. 34. Rotas. 35. Jostas. 38. Kārtu. 41. Aitas. 42. Kaudzīte. 44. Plečkiņi. 45. Vidzeme. 47. Alsunga. 49. Pūrs. 50. Klāj. 55. Kabile. 56. Bites. 58. Briļas. 59. Kaklariņķi. 60. Stopsaktas. 61. Māsa. 62. Kātu. 63. Krustpils. 64. Mēnestiņš.

Vertikāli: 1. Nīca. 2. Daiļi. 4. Nē. 5. Un. 6. Melna. 7. Ziļu. 8. Lielvārde. 10. Sleņģenes. 11. Snātene. 12. Auseklis. 14. Priekšauts. 15. Paslavas. 16. Maskava. 18. Snoteņi. 20. Zābakos. 21. Borda. 23. Slava. 27. Bārkstis. 30. Grasmene. 31. Krustdūriens. 32. Jumis. 33. Audene. 35. Jukums. 36. Saule. 37. Etnogrāfiskā. 39. Lībķens. 40. Zemgale. 43. Etaloni. 44. Peterne. 46. Ieva. 48. Goda. 51. Situmi. 52. Zila. 53. Rika. 54. Cimdus. 57. Te.

Konkursu sagatavoja E.Gabranovs

Iespēja piedalīties

Velobrauciens “Ičas akmens laikmeta apmetni meklējot”

18.augustā, sestdienā, Lubāna mitrāja informācijas centrs organizē velobraucienu “Ičas akmens laikmeta apmetni meklējot”. Brauciena galvenais mērķis ir iepazīt Ičas apmetnes ciemu Bērzpili un zvejnieku sētas Solas ciemā, izzināt Lubāna ezera apkārtnes kultūrvēsturisko mantojumu un dabas liegumu “Lubāna mitrājs”.

Pulcējamies plkst. 9.30 Gaigalavas ciematā, pie Gaigalavas pagasta kultūras centra, stāvlaukumā X: 687714, Y: 6291846 (Rēzeknes iela 2, Gaigalava, Rēzeknes novads). Velobrauciena starts plkst. 10.00. Plānotais velobrauciena kopgarums aptuveni 60 kilometri.

Velobraucienā aicināts ikviens, tomēr paturam prātā, ka maršruta garums ir 60 km, tāpēc apsveriet savus spēkus, enerģiju un izturību, vēlams ir velo pieredze un iekšējā gatavība doties, zinātkāre un pozitīvs noskaņojums, lai var uzlabot noskaņojumu kādam pagurušākam ceļabiedram.

Velobrauciens mūs vedīs pa asfaltu (15 km), grants ceļiem

(17 km), kā arī meža ceļiem un pļaviņu, cik vien maksimāli būs iespējams, centīsimies izvairīties no intensīvākas satiksmes un sliktākas kvalitātes grants ceļiem, lai radītu drošu un patīkamu braucienu. Braucienā laikā paredzēti vairāki apstāšanās punkti.

Ičas apmetnes ciemā Bērzpili tiks nodrošinātas pusdienas (zivju zupa). Līdz ņemam kādu našķi ceļam, jo pēc pusdienām vēl viena apūtas vieta ar iespēju nopeldēties, veldzēties un uzlādēt spēkus atlikušajiem kilometriem. Īpaši padomājam par ūdens rezervēm (pusceļā būs vieta, kur uzpildīt ūdens pudeles), kā arī sekojam līdzī laikapstākļiem un parūpējamies par piemērotu apģērbu kā siltam un saulainam laikam, tā arī lietum.

Velobrauciena dalības maksa - EUR 5, kas tiks ieguldīti pusdienu zupas nodrošināšanā.

Ja kādam nav sava velosipēda, bet ir vēlme doties braucienā, nebēdā! Tieši uz šo pasākumu ir pieejami astoņi velosipēdi, kurus iespējams iznomāt. Nomas maksa – EUR 4 par

velosipēdu (sazinies ar mums uz zemāk norādīto kontaktinformāciju).

Velobraucienam nepieciešama iepriekšējā pieteikšanās, var zvanīt pa tālr.: 29234956 (Ilze, Elīna) vai rakstīt e-pastu: lubanamitrajs@gmail.com. Dalībnieku skaits ierobežots.

Piesakies, un dosimies visi kopā pretī piedzīvojumam, iepazīsim teritoriju ar apjomīgu un nozīmīgu vēsturisko bagāžu.

I.Sauša, Lubāna mitrāja informācijas

Informē “Sadales tīkli”

Elektrotraumu cēlonis visbiežāk ir neuzmanība un bojātu elektroiekārtu lietošana

Lai gan AS “Sadales tīkls” nepārtraukti aicina sabiedrību domāt par elektrodrošību, tomēr šogad uzņēmums ir reģistrējis jau 29 elektrotraumu gadījumus, kas gūti lietotāju elektroietaisēs. Diemžēl 6 nelaimes gadījumi ir letāli un divi mirušie ir bērni. Nelaimes gadījumi liecina par vieglprātīgu attieksmi pret savu un līdzcilvēku drošību un bezatbildību, jo ikvienu elektrotraumas gadījumu var novērst, savlaikus pārbaudot mājāsaimniecībā esošās elektroiekārtas, to labošanu uzticot sertificētam speciālistam un bez uzraudzības elektroiekārtu tuvumā neatstājot bērnus.

Elektrotraumas ir gūtas lietotāju elektroietaisēs un ir saistītas ar elektroiekārtu un to izolācijas bojājumiem, pieskaršanos atkailinātiem vadiem vai bojātām kontaktligzdām. Nāvējošās elektrotraumas gūtas šķietami ikdienišķās situācijās - pieskaroties nesazemētam boileram un veļas mašīnai, mazgājot mājas fasādi ar augstspiediena sūkni, pieskaroties atkailinātiem vadiem, savukārt 10 gadu vecs bērns šogad guva letālu elektrotraumu, strādājot ar elektrisko instrumentu un pieskaroties bojātam vadam. Diemžēl letālas sekas ir arī 27.jūlijā reģistrētam notikumam, kad 5 gadus vecs bērns, mēģinot uzrāpties pa mājokļa sienu, ar roku pieskārs kontaktligzdai, kurai nebija vāciņa, un vienlaikus ar kāju pieskārs metāla radiatoram. AS “Sadales tīkls” aicina pieaugušos rūpēties gan par savu, gan par ģimenes locekļu drošību, jo reģistrētās elektrotraumas ir rezultāts vieglprātīgai un bezatbildīgai attieksmei. Ikvienu nelaimes gadījumu bija iespējams savlaikus novērst, pārbaudot un sazēmējot mājokli

izmantotās elektroiekārtas, to labošanu uzticot sertificētam speciālistam, kā arī pastiprināti uzmanot savus bērnus elektroiekārtu tuvumā.

Īpaša uzmanība jāpievērš mazākajiem bērniem, kuri, neapzinoties savu rīcību, izrāda zinātkāri un rotaļām vēlas izmantot elektroierīces vai pie lādētāja pieslēgtus mobilos telefonus, izrāda interesi par elektroiekārtu darbību, apgaismojumu, vēlas apskatīt vadus, palīdzēt vecākiem mājas uzkopšanas darbos, ieslēgt/izslēgt elektroiekārtas. Tādēļ jāpārbauda, vai bērniem pieejamās elektroiekārtas ir drošas un stabili novietotas, vai vadi, kas atrodas bērniem pieejamā vietā, un kontaktligzdas nav bojātas. Tāpat vecākiem jā rūpējas par savu bērnu drošību skolēnu vasaras brīvlaikā, it sevišķi, ja bērni un jaunieši pavada laiku mājās bez pastāvīgas pieaugušo uzraudzības. Lai pasargātu bērnus, nepietiek vien atgādināt drošības noteikumus. Vecāku pienākums ir regulāri pārbaudīt mājokli esošās elektroiekārtas un pārliecināties, ka tās nav bojātas, kā arī parādīt bērniem un jauniešiem, kā elektroierīces pareizi un droši lietot, piemēram, kā ieslēgt tējkannu, elektrisko plīti, televizoru un datoru, kā arī pastāstīt, kā rīkoties, ja pazūd elektrība vai noticis nelaimes gadījums. AS “Sadales tīkls” aicina bērniem un jauniešiem parādīt mājaslapu <https://arelektibuneriske.lv/>, kur interaktīvā veidā ikviens var atkārtot zināšanas elektrodrošībā.

Tikpat svarīgi bērniem un jauniešiem atgādināt par drošību, pavadot brīvo laiku vai organizējot pasākumus ārpus mājas un dabā, piedaloties dažādos vasaras festivālos, jo bieži vien to laikā tiek izmantoti datori, mūzikas atskaņotāji, apgaismojums, pagarinātāji, kas nav paredzēti lietošanai ārā.

Līdz ar to gadījumos, kad elektroiekārtā iekļūst mitrums, piemēram, sāk līt lietūs vai tā ir novietota mitrā zālē, palielinās risks, pieskaroties elektroiekārtai, gūt spēcīgu elektrotraumu. Vēl vienu reizi atgādinot saviem ģimenes locekļiem elektrodrošības noteikumus un regulāri pārbaudot elektroierīces, ir iespēja pasargāt savu ģimeni no nelaimes.

Elektrotraumas ir sekas nevērīgai cilvēku attieksmei pret drošības noteikumiem. Šogad elektrotraumas gūtas, pieslēdzot bojātu tējkannu pie kontaktligzdas, pieskaroties pie truša sagrauzta vada, pieslēdzot ūdenssūkni pie pagarinātāja, pļaujot zāli ar bojātu zāles pļāvēju un pieskaroties bojātam zāles pļāvēja vadam, pieskaroties atkailinātiem elektroinstalācijas vadiem vai neizolētam pagarinātājam, lietojot pie lādētāja pieslēgtu planšeti un citas elektroierīces, nepareizi lietojot sadzīves elektrotehniku, pieskaroties pie elektriskās plīts un vienlaikus - pie trauku mazgājamās mašīnas, ar mitru roku pieskaroties divēju žāvētājam, labojot nesazemētu boileru, tīrot elektriskās plīts virsmu, labojot pie strāvas pieslēgtu elektroiekārtu, izskrūvējot apgaismojuma spuldzi un pieskaroties tās patronai, pieskaroties pie griestos iekārtas lampas vadiem, ar roku pieskaroties elektriskajai plītij un vienlaikus ar kāju ventilatoram, pieskaroties bojātai kontaktligzdai.

AS “Sadales tīkls” aicina būt atbildīgiem un ikdienā ievērot elektrodrošības noteikumus. Konstatējot bistamu situāciju elektrolīniju vai citu elektroietaišu tuvumā, lūgums nekavējoties ziņot, zvanot uz AS “Sadales tīkls” bezmaksas bojājumu pieteikšanas tālruni 8404 vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot uz tālruni 112!

T.SMIRNOVA, AS “Sadales tīkls” preses sekretāre

Veiksmes prognoze

7.augusts. Mierīga otrdiņa mierīgiem ļaudīm, kad tos nemierīgs var padarīt ‘čika’ laika ķibēlītes no plkst. 10.55 līdz 24.00. Un jūs jau varat iedomāties kādas: plīšana, lūšana, speršana, degšana, dzeršana vai citas -šanas. Baidos, ka šodien garastāvokli neuzlabos arī makšķerēšana ne pa bodēm, ne ūdens tilpnēm. Lomi būs pavisam niecīgi un nedos gaidīto gandarijumu. Ari došanās tālos ceļos labāk atlikt uz citu dienu.

8.augusts. Šodien ieteicams ķerties tikai pie tiem darbiem, par kuru pabeigšanu esat 99% pārliecināti. Ne strādājot, ne ieturot pusdienas, centieties lieki nerunāt un neļaujiet sevi ievilktenkošanas maratonā. Tāpat labāk atturēties no citu nosodišanas un pārsteidzīgiem secinājumiem. Beigās var izrādīties, ka pirmais cilvēks, kas tev sniegs izpalīdzīgu roku problēmās, būs tavš bļausstīgais priekšnieks, nevis pieglaimīgais radinieks. Gan šodien, gan rītdien sekojiet savai ēdienkartei: ne pārāk karsts, ne auksts, ne ass, ne trekns var nepatikt ne tavam kuņģim, ne aknām.

9.augusts. Ceturtdiena, kurā katram veiksies pēc bumeranga principa jeb kā sauksi, tā atsauksies. Ja būsi smaidīgs, izpalīdzīgs un darbīgs, tad pretim saņēmsi to pašu. Ja būsi dusmīgs, neatsaucīgs un slinks, tad nemaz neceri uz panākumiem. Līdz plkst. 14.21 var uzsākt arī jaunas lietas rēķinoties, ka to pabeigšanai būs vajadzīgs ilgāks laika sprīdis. No plkst. 14.21 līdz 24.00 piesardzība nekaitēs ne strādājot, ne sēņojot. Jo ‘Čika’ kungs var ielaist gan jūsu datorā vīrusu, gan jūsu sēņu grozā bērzlapes vietā ielikt bālo mušmiri. Esiet uzmanīgi!

10.augusts. Ja jums ir svarīgi labi izskatīties, šodien jums to izdarīt palīdzēs pat zvaigznes. Ar piebildi, ka jūs rīkosiet atslodzes dienu ar ogām, āboliem un kefiru. Efekts būs satriecošs un redzams jau rīt, uzkapjot uz svariem. Iespējams pat - 1kg! Saskāņojot ar medīkiem, šodien būtu ieteicams atteikties no operācijām, tāpat arī matu un nagu griešanas, kā arī atriebības plānu kalšanas un intrīgu vērpsanas.

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

	Nakts		Diena
O 7.08	Mēkoņains +17		Mēkoņains +22
T 8.08	Mazmēkoņains +16		Mazmēkoņains, neliels lietus +25
C 9.08	Skaids +17		Skaids +29
Pk 10.08	Skaids +20		Skaids +29

Gismeteo.Jaunumi.

Pērk

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS" par augstām cenām iepērk JAUNLOPUS un LIELLOPUS 26185703 • 25573447 • 29172343

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus. Samaksa tūlītēja. Labas cenas. Tālr. 29411033.

Z/S "Madera" iepērk MĀJLOPUS. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26563019.

IEPĒRK MĀJLOPUS -AUGSTAS CENAS -SAMAKSA TŪLĪTĒJA -ELEKTRONISKIE SVARI tel. 27777733

Pērk mežu ar zemi un cirsmas izstrādei. Tālr. 27876697.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus un jērus. BIO liellopiem augstas cenas! Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

Pērk apaugumus. Tālr. 26211223.

Pērk ūdenssūkni Kama-10 darba kārtībā. Tālr. 26597480.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20207132.

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

Piedāvā darbu

SIA "CENTRĀLĀ LABORATORIJA" AICINA DARBĀ MEDICĪNAS MĀSU (Brīvības iela 56, Gulbene) MEDICĪNAS MĀSU (Krasta iela 1, Balvi)

ZS "AMATNIEKI" Baltinavas novadā aicina darbā: KOKZĀĢĒTAVAS OPERATORU; TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJU.

Uzņēmums piedāvā darbu AUTOKRĀSOTĀJAM. Tālr. 29277290.

Paldies

"Purviņu" kapu piederīgie un kapu vecākā saka sirsnīgu PĀLDIES prāvestiem Prikuljiem, semināristam.

Pateicība

Es aizgāju no jums, mani mīļie, tik pēkšņi Un atstāju baltu iedegtu sveci... Visdziļākā cieņa un pateicība prāvestam O.Misjūnam, apbedīšanas biroja "Ritums" darbiniekiem, SIA "Senda Dz" kolektīvam.

Sirsnīgs paldies par līdzjūtību un atbalstu Rugāju novada vidusskolas, SIA "8 CBR" kolektīviem, SIA "Prime Mover" vadībai, Leonam un Rudītei Čakāniem, krustmeitai Inutai, Rugāju jauktajam korim un P.Sudarovam, Rugāju vidusskolas klasesbiedriem, p/s "Rugāji" bijušajiem darba kolēģiem, radiem, draugiem, kaimiņiem un visiem, kuri bija un ir kopā ar mums šajā sāpju brīdī, mūžībā pavadot vīru, tēvu, vectētiņu Elmāru Čakānu.

SIEVA, MEITA, DĒLI

Dažādi

LAFIKO.LV AIZDEVUMI pensionāriem un strādājošajiem BALVOS, TAUTAS IELĀ 1 2. stāvā - katru darbdienu. Tālr. 64521873, 26402362.

Smalcina zāli ar smalcinātāju. Tālr. 29165808.

Pļauj, smalcina. Tālr. 29154177.

Graudu kulšana (kombaini John Deer). Gulbenes - Balvu nov. Tālr. 26520534.

Ķirurga dr. A.BARANOVSKA maksas pieņemšana 17., 24., 31.augustā no plkst. 15.00. Pieteikšanās pa tālr. 26302995.

Izgatavo KOKA logus, durvis, kāpnes, ārdurvis, solus, krustus. Tālr. 29169697.

Kāpurķēžu ekskavatora pakalpojumi, rokam diķus, līdzinām malas, raujam celmus, pilns kausu komplekts. Tālr. 29226735.

Piegādā granti, smilti, šķembas, melnzemi. Remontē piebraucamos ceļņus. Iemontē ūdensvadu, kanalizāciju. Tālr. 28398548.

Dāvina lietotus logu stiklus. Dažādi izmēri. Tālr. 29462182.

Pārdod

Skaldīta malka ar piegādi. 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod kabačus, kartupeļus, sipolus. Tālr. 25261140.

Pārdod klavieres. Tālr. 28740498.

Pārdod siena rulonus. Tālr. 28750119.

Bioloģiskā saimniecība pārdod sivēnus. Tālr. 28322923.

Pārdod Mazda 323, 1998.g., jauna TA, tikko no Nīderlandes, EUR 1200. Tālr. 26389568.

Pārdod Golf-4, 2000.g., tikko no Vācijas. Latvijā nav reģistrēts, EUR 1300. Tālr. 26389568.

Pārdod mazlietotu 11 t mēslu ārdītiņu ideālā kārtībā. Uzliktas jaunas riepas. Tālr. 26405423.

Dāvina

Dāvina 3 mēnešus vecus, attārpotus skaistulus. Tālr. 28315374, 27879125.

Līdzjūtības

Projām, projām pār aizsaules sliksni Aiztek smiltis smieklī un prieks. Saki, jaunība, pumpurus tavus Kāpēc nelaikā pārklāja sniegs. Skumju brīdī esam kopā ar Ilzi Aleksandrovu, pāragri pavadot dēlu NORMUNDU mūžībā.

Vairs neskrīs ilgu bezdelīgas, Nakts zelta laiva neatbrauks, Es būšu tad jau sen aiz kalniem, Kur balta gaisma mani sauks...

Esam kopā lielajās bēdās ar ģimeni un piederīgajiem, atvadoties no mūsu mīļā NORMUNDA PUNDURA. Bijušie klasesbiedri un audzinātāja Tilžas vidusskolā

Atstājet mani šai vietā, Kur bēzi un vitoli plaukst, Kur pļavas izsmaržo rietā, Kur gājputni rudenos sauks! Atstājet mani šai pusē, Kur zvaigznes augstā krit! Kur iešalko vēji un klusē, Kad mēness aiz mākoņiem slīd. Izsakām dziļu līdzjūtību Ilzei un pārējiem tuviniekiem, uz mūžu atvadoties no NORMUNDA. Vija A., Maruta, Skaidrīte, Vija J.

Šalciet klusi, dzimtie meži, Mūža dziesma beigusies. Pāri sirdij aplūsušai Zeme smilšu sagšu sedz. Izsakām patiesu līdzjūtību Lucijai Kriļovai un pārējiem tuviniekiem, brāli BOLESLAVU SAIDI mūžības ceļā pavadot. Bijušie darba kolēģi: A.Pulkstene, Z.Jefimova, J.Baranovs

Miers mūžīgais ir tuvu mājām gājis Un savu daļu paņēmis ir līdz. Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā. Vairs spuldzes gaismu neieraudzīs. Izsakām patiesu līdzjūtību Igoram Smirnovam un tuviniekiem, pavadot kapu kalniņā TUVU CILVĒKU. Klasesbiedri un audzinātāja

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu, Uz mūžību - šalc priede, egle, bērzs! Tik kādā mājā, kādā istabiņā Gan tēva balss, gan viņa soļu trūks. Mūsu visdziļākā līdzjūtība lai stiprina visus tuviniekus, JĀNI BORDĀNU mūžības ceļā pavadot. Kaimiņi: Bukovski, Romāne, Borisi, Baklagini, Nelliņa, Jānis V., Taņa, A.Klimoviča

Klusa un patiesa līdzjūtība Ludmilai Bordānei, bērniem, mazbērniem, zaudējot vīru, tēvu, vectēvu JĀNI BORDĀNU. Mazdēls Dāvids ar ģimeni Londonā Tu aizgāji mūžībā, Bet būsi vienmēr mūsu atmiņās un sirdīs. Izsakām visdziļāko līdzjūtību meitas ģimenei, mazbērniem, KĀRLI BUŽU pavadot pēdējā gaitā. Brālis Andrejs, brāļadēlu ģimenes

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni turpmākajiem mēnešiem?!

ABONĒ UN UZZINĀSI TO, KĀ INTERNETĀ NAV!

Vaduguns INDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS" Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NĒREĶĪNU KONTS A.S. SEB BANKA Nr. LV21UNLA0024000467345, kods UNLALV2X

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI D.Dimitrijeva T. 64507018 26161959 FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126 ZLOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962 M.SPRUDZĀNE, I.TUŠĪNSKA - T.64522260 A.LOČMELIS -T.64520961 KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126 GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019 ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730 Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājaslapa: vaduguns.lv Datorsalikums-SIA "Balvu Vaduguns", D.VIČUKS Iespēsts SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28 TIRĀŽA - 3060